

Hĩi nghĩ toĩn thĩ Ban chĩp hĩnh Trung Quĩng đĩng Cĩng sĩn Trung Quĩc khai mĩc hĩm nay tĩi 15/10 tĩi Bĩc Kinh.

Theo thĩng tĩn viĩn cĩa nhĩ t bĩo Le Figaro tĩi đĩy, trong hĩi nghĩ lĩn nĩy sĩ dĩĩn ra cuĩc đĩu tranh nĩi bĩ giĩa cĩc cĩn bĩ lĩnh đĩo xuĩ tĩn bĩnh thĩĩng, vĩi cĩc «hoĩng tĩ đĩ», tĩc lĩ con chĩu nhĩng lĩnh đĩo cĩ tĩ cĩn.

Chĩ tĩch Hĩ Cĩm Đĩo (thĩ hai tĩ trĩi sang), Thĩ tĩĩng Ōĩ Gia Bĩo (giĩa), Phĩ chĩ tĩch nhĩĩc Tĩp Cĩn Bĩnh (thĩ ba tĩ phĩi sang) trong đĩp Quĩc khĩnh Trung Quĩc 1/10/2010 tĩi Đĩi sĩ nhĩ đĩĩng nhĩn dĩn Bĩc Kinh. / Reuters

Hĩi nghĩ nĩy lĩ mĩt bĩĩc quĩn trĩng trĩĩc thĩm Đĩi hĩi Đĩng lĩn thĩ 18 sĩ dĩĩn ra vĩo nĩm 2012, lĩc ẽ-kĩp đĩng tĩi vĩ sĩ chuyĩn giao quyĩn lĩc cho thĩ hĩ lĩnh đĩo thĩ nĩm cĩa Trung Quĩc.

Th& h& th& nh&t kh&i đ&u v&i Mao Tr&ch Đông, th& h& th& hai là Đ&ng Ti&u Bình, th& ba là Giang Tr&ch Dân và th& t& là b& đôi H& C&m Đào – Ôn Gia B&o hi&n nay.

Th& h& th& năm có l& s& là ông T&p C&n Bình, hi&n là Phó ch& t&ch n&&c, và ông Lý Kh&c C&&ng, Phó th& t&&ng s& lên thay ông Ôn Gia B&o. Trong h&i ngh& Ban ch&p hành l&n này, tuy m&c đích nh&m ho&ch đ&nh chính sách kinh t&, nh&ng m&i ng&&i đ&u ch& đ&i xem ông T&p C&n Bình có đ&&c lên làm Phó ch& t&ch Quân &y Trung &&ng hay không.

Theo lu&t b&t thành văn, thì ai gi& ch&c v& quan tr&ng này s& là lãnh t& k& nhi&m trong t&&ng lai. Vì c& này đã không di&n ra trong đ&i h&i năm ngoái, nên có tin đ&n là v&n đang có nh&ng b&t đ&ng.

Bên c&nh v&n đ& ch&n l&a nh&n s&, m&t câu h&i l&n đ&&c đ&t ra là, li&u th& h& m&i c&a Trung Quốc, & đ& tu&i năm m&&i, li&u có lãnh đ&o m&t cách khác đi không ?

M&t giáo s& & B&c Kinh nh&n xét, th& h& lãnh đ&o m&i h&i th&i cách m&ng văn hóa còn nh&, h& l&n lên cùng v&i công cu&c c&i cách c&a th&p niên 80 nên th&m nhu&n tinh th&n m& c&a. Ch&ng h&n nh& vào năm 1966, T&p C&n Bình đang còn h&c trung h&c, và th& h& c&a ông có cách nghĩ khác. Theo giáo s& trên thì l&p ng&&i này có ý h&&ng đ&i m&i, và Trung Quốc v&n th&&ng thay đ&i m&i th&p niên.

Nh&ng m&t giáo s& khác đang gi&ng d&y & Tr&&ng Đ&ng trung &&ng, t& ra ít l&c quan h&n. Ông nói : « V&n đ& c&a đ&t n&&c này là không đ&&c đ&iu hành b&ng lu&t pháp mà b&i con ng&&i, và th& h& lãnh đ&o s&p t&i s& không khác hi&n nay bao nhiêu. Tôi không hy v&ng s& có nhi&u thay đ&i ».

Theo ông, cho dù ý th&c đ&&c s& c&n thi&t c&a đ&i m&i, nh&ng h& ch& mu&n có nh&ng r&i ro t&i thi&u. Không có lãnh đ&o nào ki&u nh& Đ&ng Ti&u Bình, v&a có t&m nhìn xa v&a có kh& năng áp đ&t quan đ&i m& mình. « H& bi&t r&ng vì c&i cách chính tr& hi&n quá ch&m ch&p so v&i phát tri&n kinh t&, nh&ng cho r&ng n&u thay đ&i s& đ&n đ&n h&n lo&n. Bu&n thay, đây là m&t nh&n đ&nh h&t s&c sai l&m ».

Cõ hai chuyên gia trên đõ u nhõ t trí õ mõ t đõ m : trõ ngõ i lõ n nhõ t cho cõ i cách là « các nhóm lõ i ích » mà nhõ ng ngõ õ i nõ m quyõ n võ chính trõ và kinh tõ cùng có liên quan, vì cõ i cách có thõ đõ n tõ i viõ c tái phân phõ i quyõ n lõ c và lõ i ích. Sãn khõ u chính trõ Trung Quõ c không phân chia rõ ch rồi làm hai nhóm tõ do và bõ o thõ .

Cuõ c chiõ n giành quyõ n lõ c hiõ n nay là giõ a Liên đoàn Thanh niên Cõ ng sõ n mà chõ tõ ch là ông Hõ Cõ m Đào, và các « hoàng tõ đõ », nõ i bõ t là ông Tõ p Cõ n Bình. Nói cách khác, đó là sõ tranh giành õ nh hõ õ ng giõ a nhóm cán bõ có xuõ t thân khiêm tõ n, võ i lõ p con cháu cõ a nhõ ng cán bõ lão thành cách mõ ng.

Mõ t nhà quan sát nhõ n đõ nh : Ông Hõ Cõ m Đào không đõ bõ dày cách mõ ng đõ có thõ chõ đõ nh ngõ õ i kõ võ . Tuy không có tõ m cõ cõ a ông Mao, nhõ ng tõ lâu ông đã cài cõ m ngõ õ i phe mình õ khõ p các cõ p, tõ trung õõ ng cho đõ n đõ a phõ õ ng.

Tõ năm ngoái, nhiõ u ngõ õ i phe ông đã nhanh chóng trõ thành cán bõ Đõ ng, chõ tõ ch tõ nh, tõ õ ng lãnh quân đõ i...Thõ m chí bên trong hõ u trõ õ ng, ngõ õ i ta đã chuõ n bõ đõ n tõ n thõ hõ thõ sáu, vào năm 2022 !

Theo nhà quan sát trên, tiõ c thay ông Hõ Cõ m Đào tiõ p tõ c õ u tiên nâng đõ đõ a trên lòng trung thành cõ a thuõ c cõ p hõ n là năng lõ c, cho nên « Viõ c thiõ u hõ t cõ tài năng lõ n ý tõ õ ng mõ i có nguy cõ kìm hãm các tham võ ng cõ a Trung Quõ c trong nõ a đõ u cõ a thõ kõ ».

Trong khi chõ đõ i, cho dù có lõ i kêu gõ i cõ i cách dân chõ đáng kinh ngõ c cõ a ông Ôn Gia Bõ o, chính sách hiõ n thõ i võ n là cõ ng rõ n, mà cõ thõ là phõ n õ ng võ võ giõ i Nobel Hòa bình năm nay đõ õ c trao cho nhà ly khai Lõ u Hiõ u Ba. Trên internet, các trang web quan trõ ng nhõ Sina hay Sohu đõ õ c lõ nh phõ i có ngõ õ i lo viõ c tõ kiõ m duyõ t.

Le Figaro nói thêm, bã i bõ kiõ m duyõ t cũng chính là kiõ n nghõ cõ a nhóm hõ n hai chõ c đõ ng viên lão thành, trong đó có ông Lý Nhuõ , cõ u bí thõ cõ a Mao Trõ ch Đông. Và thõ t là nghõ ch lý, khi nhõ ng ngõ õ i kõ cõ u đã cho thõ y các ý tõ õ ng cõ i cách không phõ i là đõ c quyõ n cõ a thõ hõ trõ .

Sá ki&n L&u Hi&u Ba cä th& gây chia rẽ n&i b& lãnh đ&o B&c Kinh

Cũng liên quan đ& tình hình Trung Quốc, mät nh& nghiên cứu đã nh&n đ&nh trên báo Le Monde là, vi&c gi&i Nobel Hòa bình 2010 đäc trao cho ông L&u Hi&u Ba cä th& làm chia rẽ n&i b& các nh& lãnh đ&o B&c Kinh.

Le Monde cho bi&t, vi&c b&t gi& ông L&u Hi&u Ba h&i năm 2008 cũng đã gây nhi&u b&t đ&ng. B&ng ch&ng là ph&i mät sáu tháng m&i ra l&nh b&t chính th&c, và h&n sáu tháng n&a đ& loan báo b&n án.

Räng là quy&t đ&nh đäc đ&a ra tä trên cao, và nh&n v&t s& mät c&a Trung Quốc đã quy&t tâm tr&ng ph&t n&ng n& nh&ng ai däm ch&ng đ&i l&i mình. Mät c& quan cä nhi&m v& « duy trì n& đ&nh » đã đäc thành l&p v&i ngân sách täng đäng ngân sách qu&c phòng – 514 tä nh&n dân t&, t&c kho&ng 55 tä euro ; các « ph&n t& đáng ng& » b& theo dõi ngày đêm.

T& mät năm qua, đã c& nh&ng ti&ng nói ph&n kh&ng, ch&ng h&n báo cáo c&a mät träng đ&i h&c uy tín & B&c Kinh, y&u c&u tôn tr&ng các quy&n công dân và đ&ng h& tä ra nh&ng « kênh đ&c l&p » đä ph&at bi&u quan đ&i&m. Báo cáo k&t lu&n : « Vi&c duy trì n& đ&nh không th& tr& thành công c& đ& b&o v& l&i ích c&a k& m&nh ». Và g&n đây nh&t là các bài vi&t và ph&at bi&u c&a ông Ôn Gia B&o kh&ng đ&nh « Không cä cách chính tr&, thì không th& b&o đäm cä ti&n b& trong cä cách kinh t& ».

Le Monde nói thêm, trong su&t hai th&p k&, các t& ch&c đ&c l&p đã b& bäp ch&t t& trong tr&ng näc. Nh&ng trong th&i đ&i&m Trung Quốc g&n nh& cä v& trí áp đ&o trên träng qu&c t&, thì s& ki&n gi&i Nobel đäc trao cho ông L&u Hi&u Ba đã khi&n qu&c gia h&nh ti&n này ph&i quay tr& l&i v& trí mät nh& näc công an đ&n thu&n. T& báo cho r&ng, trong h&i ngh& Ban chäp hành Trung äng l&n này v&n đä trên s& đäc đ& cäp đ&n, và mät s& đ&i bi&u nh&t đ&nh s& nghi ng& v& hi&u qu& c&a chính sách tr&n áp.

Le Monde đ&t câu h&i, li&u cách lãnh đ&o đ&ng cä th& chäp nh&n vi&c Trung Quốc b& xäp ngang hàng v&i ch& đ& Hitler, hay täp đän quân s& Mi&n Đ&i&n, ch& đ& duy nh&t đ&ng giam cäm mät gi&i Nobel Hòa bình ?

Li&u B&c Kinh có kh&c nghi&t h&n Liên Xô cũ c&a ông Brejnev đã t&ng ngăn c&n v& ông Sakharov đ&n Oslo nh&n gi&i ?

T& báo nh&n đ&nh, xã h&i Trung Quốc ngày nay đã đ&ng h&n xã h&i xô vi&t 35 năm tr&ớc, còn đ&ng Cộng sản Trung Quốc thì ch& đoàn kết & ngoài m&t, và đang có nh&ng tí&ng nói ch& trích ch& tr&ng c&ng r&n. Và nh& th&, s& ki&n L&u Hi&u Ba có th& đóng l&i th&i k& hòa h&p c&a năm 89, m& ra nh&ng tranh lu&n m&i trong nội bộ đ&ng.